

Verslag Geologisch Congres gehouden op 20-21-en 22 April '63 te Brunssum

door P. J. Felder

Ter gelegenheid van de Jaarvergadering van de Nederlandse Geologische Vereniging hield de afdeling Limburg een driedaags congres. Doel van het congres was, de leden van de Ned. Geol. Vereniging een inzicht te geven van de werkzaamheden en de wijze van uitvoering door de afdeling Limburg. Het afdelingsbestuur hoopte op deze wijze tot een uitwisseling van gedachten te komen over de taak en de plaats van amateurgeoloog in de geologie en op deze manier tot een betere verstandhouding tussen amateur- en vakgeoloog te geraken.

Zaterdag 20 april 1963.

De deelnemers aan het congres werden tussen 1 en 3 uur n.m. ontvangen door de organiserende afdeling. Namens de plaatselijke V.V.V., die volledige medewerking verleende, kreeg iedereen een gids en een stel folders van de bezienswaardigheden uit de plaats Brunssum.

Om 3 uur precies werden wij ontvangen door Burgemeester en Wethouders op het stadhuis te Brunssum. In de welkomstwoorden die de burgemeester tot de deelnemers richtte, legde hij de nadruk op de vele mogelijkheden die de gemeente Brunssum biedt voor geologisch onderzoek. Speciaal vermeldde hij de vele ontginningen t.b.v. delfstoffen. Hij zei ons verder toe dat B. en W. al het mogelijke zullen doen om ook het geologisch gedeelte van de natuur zoveel mogelijk te sparen en te behouden voor de toekomst. Eveneens konden wij steeds rekenen op bereidwillige hulp bij geologisch onderzoek. Tot slot wenste de Burgemeester alle deelnemers een vruchtbaar en succesvol congres toe.

De heer Römer sprak als voorzitter van de N.G.V. een dankwoord tot B. en W. van de gemeente Brunssum. Zeer speciaal dankte hij voor de bereidwillige medewerking van het Gemeentebestuur aan dit congres.

Na het officiële gedeelte ontspan zich tussen de deelnemers en het gemeentebestuur een ongedwongen gesprek.

Hierna werd overgegaan tot het bezichtigen van de collectie Boersema, die in het stadhuis te Brunssum tentoongesteld is en vrij te bezichtigen. De collectie bestaat uitsluitend uit stukken gevonden in Brunssum en in hoofdzaak uit gesteenten en fossielen van het Kiezeloëlietgrind (Pliocéen). Ze werd in een twintigtal jaren verzameld en is de meest volledige collectie uit die streek. Vele nog niet eerder gevonden gesteenten zijn er in opgenomen.

De deelnemers aan het congres kregen hier te zien hoe het mogelijk is om uit zuivere liefhebberij een wetenschappelijke verzameling samen te stellen, die voor de vakgeoloog van onschatbare waarde is.

Na afloop van de bezichtiging trokken de congressisten op naar het "Schuttershúske" alwaar een gezamenlijk diner gehouden werd. Wethouder Smeets vertegenwoordigde hierbij het gemeentebestuur van Brunssum.

De jaarvergadering die om 19 uur een aanvang nam, duurde iets langer dan voorzien was.

foto 1. De deelnemers begeven zich naar het stadhuis te Brunssum

Foto W.M. Felder

Foto 2. Na het bezoek aan de groeve Curfs te Geulhem.

Foto W.M. Felder

Lezing over de geologie van de Brunssummerheide.

De heer P.J. Felder hield een lezing over de geologie van de Brunssummerheide. Na een korte beschrijving van de topografie en tectoniek van de streek behandelde hij verder de stratigrafie, waarbij bijzondere aandacht geschonken werd aan de lagen die in ontsluitingen aan de oppervlakte komen. De problemen t.a.v. ouderdomsbepaling en genese van de diverse afzettingen werden niet vergeten te behandelen. Spreker gaf hierbij steeds zijn eigen inzichten te kennen. Tot slot behandelde hij de Kwartaire geologie die aan het landschap de huidige vorm gegeven heeft.

Film over het afdiepen van de schachten van S.M. Beatrix.

Ter afwisseling van het gesproken woord werd na de lezing door de voorlichtingsdienst van de Staatsmijnen een film vertoond.

Alhoewel de film een meer technische- dan geologische functie heeft, waren er voor de geoloog toch vele interessante bezigheden te zien. Vooral omdat het afdiepen door middel van boren geschiedde. Het boren is voor de geoloog nog altijd een van de beste methoden om de diepere ondergrond te verkennen.

Rond 11 uur 's avonds was de eerste dag ten einde.

Zondag 21 april 1963.

Op deze dag werd een excursie gemaakt door de Brunssummerheide en een bezoek gebracht aan de groeve Curfs te Geulhem. Oorspronkelijk stond ook nog een bezoek aan een Kunrader Krijt groeve op het programma; dit moest echter wegens tijdgebrek vervallen.

Doel van de excursie was om de deelnemers een inzicht te geven over de wijze van onderzoek en het verzamelen van gegevens en gesteenten uit de bezochte streek. Daar het niet mogelijk is om in verslagvorm een beschrijving te geven die het doel van de excursie nakomt, menen de leiders van de excursies er goed aan te doen af te zien van een verslag. Hiervoor in de plaats wordt dan een tochtbeschrijving gegeven van de streek die bezocht is. In deze beschrijving wordt dan ook dat gedeelte opgenomen dat wegens tijdgebrek vervallen moest.

Het gezamenlijk diner dat na afloop van de excursie gebruikt werd, sterkte weer de wel ietwat gesloopte krachten van de deelnemers.

Lezing over de verhouding tussen amateur- en vakgeoloog.

In - misschien voor sommige - felle bewoordingen hield de heer W.M. Felder een pleidooi voor de opbouw van een wetenschappelijk verantwoorde verzameling. Met voorbeelden verduidelijkte hij daarna de voor- en nadelen die een dergelijke verzameling voor de bezitter kan hebben. Met klem vroeg hij daarna aan de vakgeoloog om geen misbruik te maken van de bereidheid van de amateur om mee te helpen bij een onderzoek. Enige voorbeelden uit de praktijk gebruikte hij om aan te tonen hoe het niet moet. Gelukkig, volgens spreker, kon hij ook goede verhoudingen tussen amateur- en vakgeoloog vermelden. Met enige bijna ideale voorbeelden van samenwerking besloot hij zijn lezing.

Lezing over de geschiedenis van de afdeling Limburg.

Om de deelnemers uit andere afdelingen een inzicht te geven omtrent opbouw en organisatie van de afdeling Limburg hield de heer Roos een lezing over de geschiedenis van de afdeling Limburg. Op soms humoristische wijze wist hij een goed inzicht te geven met welke moeilijkheden de afdeling te kampen heeft gehad en op welke wijze deze tot een goed einde werden gebracht.

Foto 3. Luisterend naar de uitleg van de leider bij de grindgroeve "De Groot" Brunssummerheide.

Foto W.M. Felder

Foto 4. Bezoek aan de groeve "Beaujan" te Heerlerheide

Foto W.M. Felder

Na de lezing vroeg de landelijke voorzitter, de heer Römer, het woord en bedankte spreker bijzonder en vroeg aan de toehoorders een voorbeeld te nemen aan de wijze van oplossen van moeilijkheden door de afdeling Limburg.

Lezing over nieuwe inzichten in de Kwartaire geologie van Zuid-Limburg.

Dr. v.d.Waals hield een lezing, verduidelijkt met dia's, over de nieuwste inzichten maar ook over de vele vraagstukken aangaande de Kwartaire geologie van Zuid-Limburg. Duidelijk liet hij uitkomen dat een volledig onderzoek niet zonder de hulp van de vele amateurgeologen tot stand kan komen. Hij verzocht de deelnemers dan ook steeds te letten op eventuele bijzonderheden in de bodem. Op de dia's waren de soms vreemde bodemstructuren die mogelijk de oplossing kunnen geven van de vraagstukken duidelijk zichtbaar.

Om rond 11 uur was ook de tweede dag ten einde.

Maandag 22 april 1963.

Op deze dag maakten wij een excursie door de aansluitende Belgische grensstreek. Zoals reeds eerder vermeld wordt afgezien van een verslag van deze excursie. Hiervoor in de plaats wordt een tochtbeschrijving gegeven zodat zowel de deelnemers als ieder ander in staat is dezelfde tocht opnieuw te maken.

Sittard, 12 juni 1963